

LU zinātnisko konferenču Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcijas darbības retrospekcija

Ketija Feldmane,

Edīte Mališeva

Latvijas Universitātes Bibliotēka

Latvijas Universitātes 70. konference

Bibliotekārā izglītība Latvijas Universitātē - vēsturisks atskats

Ketija Feldmane,
Latvijas Universitātes Bibliotēka

Latvijas Universitātes 70. konference

Kas ir bibliotēkzinātne?

- Bibliotēkzinātne ir zinātne, kurai ir vairāk kā viena definīcija, jo šī zinātne ir daudzpusēja. Tā ir zinātniska disciplīna, kas studē teoriju, mērķus, principus, informācijas saturu un tehnoloģiju. (1)
- Bibliotēkzinātne un informācijas zinātne tiek uzskatītas gan par saistītām, gan arī neatkarīgām zinātnēm. Par saistītām zinātnēm tās uzskata, jo savā starpā komunicē. Par neatkarīgām zinātnēm, jo bibliotēkzinātne ir zinātnes nozare, kas pēta informacionālos procesus, bet informācijas zinātne ir zinātnes nozare, kurā liela uzmanība tiek pievērsta informācijai, zināšanām un tehnoloģijām. (2)

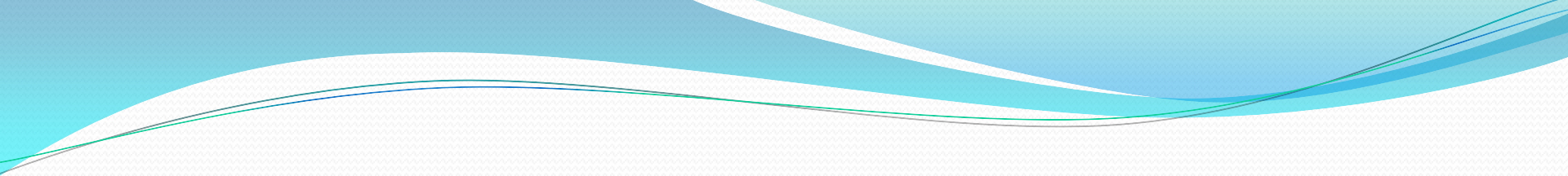
Ieskats LU Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes nodaļas vēsturē

- 1958./59. m. g. Vēstures fakultātē, kura tika pievienota Filoloģijas fakultātei bija iespējams apgūt žurnālistikas un bibliotēku zinātnes specialitāti.
- Ap 1970. gadu Filoloģijas fakultāte tika atdalīta no Vēstures fakultātes kā patstāvīga strukturāla vienība. Filoloģijas fakultātē tika izveidotas 4 specialitātes:
 - 1) latviešu valoda un literatūra,
 - 2) krievu valoda un literatūra,
 - 3) žurnālistika,
 - 4) bibliotēkzinātne un bibliogrāfija.

- Izveidotas 6 katedras :
 - 1) Latviešu valodas katedra,
 - 2) Latviešu literatūras katedra,
 - 3) Krievu valodas katedra,
 - 4) Krievu literatūras katedra,
 - 5) Žurnālistikas katedra,
 - 6) Klasiskās filoloģijas katedra
- Bibliotēku zinātnes un bibliogrāfijas katedra tika izveidota **1978.** gadā. (3)

- Agrāk Bibliotēkzinātnes un informācijas katedrā izglītība bija iegūstama divos līmeņos:
 - 4 studiju gados, kura laikā varēja iegūt bibliotekāra un informācijas darbinieka diplomu,
 - piektajā gadā bija iespējams specializēties bibliotēku darba virzienā.
- Tika sagatavoti speciālisti bibliotēkām un informācijas dienestiem.

- Līdz 1991. gadam katedras nosaukums bija Bibliotēkzinātnes un bibliogrāfijas katedra, bet vēlāk Bibliotēkzinātnes un informācijas katedra
- No 1994. – 1999. gadam Filoloģijas fakultāte nodrošināja iespēju studēt starptautiski akreditētās studiju programmās un viena no tām bija *bibliotēkzinātne un informācija*. (4)

-
- Bibliotēkzinātnes un informācijas nodaļa tika pievienota Sociālo zinātņu fakultātei 2002. gada augustā.
 - 2006. gada pavasarī nodaļa ieguva Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas nosaukumu.

Nodaļa piedāvā trīs studiju programmas:

- akadēmisko bakalaura programmu bibliotēkzinātnē un informācijā;
- akadēmisko maģistra programmu bibliotēkzinātnē un informācijā;
- profesionālo maģistra programmu informācijā un bibliotēkzinībās.

- Iespējams apgūt bakalaura studiju programmu arī "Informācijas pārvaldībā" (sociālo zinātņu bakalaura grāds bibliotēkzinātnē un informācijā)
- Galvenais akcents bibliotēkzinātnē tiek likts uz informācijas sistēmām, datu bāzēm, bibliotēkas automatizāciju, kā arī informācijas tehnoloģiju un tās lomu bibliotēkās. (5)
- Jāprot meklēt informāciju un orientēties tajā, jāpievērš uzmanība apmācībām, kā arī komunikācijas prasmei kontaktējoties ar apkārtējiem un strādājot komandā. (2)

- Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes nodaļa sagatavo bibliotekārus, kuri var būt informācijas speciālisti bibliotēkās, informācijas servisu organizēšanā un pārvaldībā.

Parasti bibliotekāri strādā publiskajās bibliotēkās, izglītības iestāžu bibliotēkās, skolu informācijas centros vai kāda uzņēmuma informācijas centrā. (5)

- Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes nodaļas loma ir svarīga, jo, turpinot darbu bibliotēkā, ir vajadzīgas zināšanas un nepārtraukta izglītība un izaugsme, tajā skaitā dažāda veida apmācības un semināri, konferences, sniegtās publikācijas un raksti.

Izmantotie informācijas avoti

1. **Ershova T.V.** Migration from the library of today to the library tomorrow // Libraries in the information society / ed. by Tatiana V. Ershova and Yuri E. Hohlov ; International Federation of Library Associations and Institutions. München : K.G. Saur, 2002. 172 p. ; 22 cm. IFLA publications 102 . ISBN 359821832X.
2. **Holma, Baiba.** Bibliotēkzinātne un informācijas zinātne 21.gadsimtā [Elektroniskais resurss] = Library science and information science in 21st century / Baiba Holma. Nos. no tīmekļa lapas. - Tiešsaistes raksts. - Bibliogr. un koment.: 9.-10., 12., 17.-[18.] lpp. Kopsav. angļu val. Informācija un sabiedrība : Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas raksti / Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa [Elektroniskais resurss], Nr.1 (2010), 7.-[18.]lpp. : sh., tab. Tiešsaistes žurn. ISSN 1691-6298.
3. **Pētera Stučkas Latvijas Valsts universitāte.** Pētera Stučkas Latvijas Valsts universitātei 60 gadi / P. Stučkas LVU ; [atbildīgais redaktors J. Porietis]. Rīga : Avots, 1984. 215 lpp. : il.
4. **Latvijas Universitātei - 80** / [redakcijas kolēģija: atbildīgais redaktors Juris Zaķis]. Rīga : Latvijas Universitāte, 1999. 305 lpp., [16] iel. lpp. : il., diagr., tab. ISBN 9984661091.
5. **SZF vēsture** [tiešsaiste]. // Latvijas Universitāte Sociālo Zinātņu fakultāte. Rīga : Latvijas Universitāte, 2009 [Skatīts 2012. gada 19.janvārī]. Pieejams: <http://www.szf.lu.lv/fakultate/par-mums/vesture/>

LU zinātnisko konferenču Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcijas darbības analīze

Edīte Mališeva,
Latvijas Universitātes Bibliotēka

Latvijas Universitātes 70. konference

Programmu izpēte

- Pētītas LU konferenču programmas sākot ar 20. zinātnisko un metodisko konferenci 1960.g.

Izpētīts - 41 LU konferenču programma un tēžu krājumi.

10 konferencēm nebija pieejama ne programma, ne tēzes (*bibliotēkzinātne*) – 5 no tām sākot no 1989.g.

Programmu izpēte

Bibliotēkzinātne pirmo reizi parādās 1972. gadā 31. zinātniskās konferences programmā - Filoloģijas zinātņu sekcijas Žurnālistikas un bibliotēkzinātņu apakšsekcija.

Nākamās ziņas – 1981.g. 40. zinātniskās konferences programmā. Kopš šīs konferences dalība līdz mūsdienām ir ikgadēja.

Bibliotēkzinātnes vieta citu zinātņu vidū

31. – 53. konferencē (1972-1994) **pie
Filoloģijas zinātnes,**
par 54. (tēžu krājums) un 55. (nav
programmas) nav informācijas,
56. – 70. konference (1997-2012) **pie
Sociālajām zinātnēm.**

Sekcijas nosaukums

Žurnālistikas un bibliotēku zinātņu apakšsekcija (31)

Bibliotēku zinātnes un bibliogrāfijas sekcija (40,41,42,43,46,47,49)

Bibliotēku zinātņu sekcija (40)

Bibliotēku zinātnes sekcija (44,45)

Bibliotēkzinātnes un bibliogrāfijas sekcija (50)

Bibliotēkzinātnes un informācijas sekcija (51)

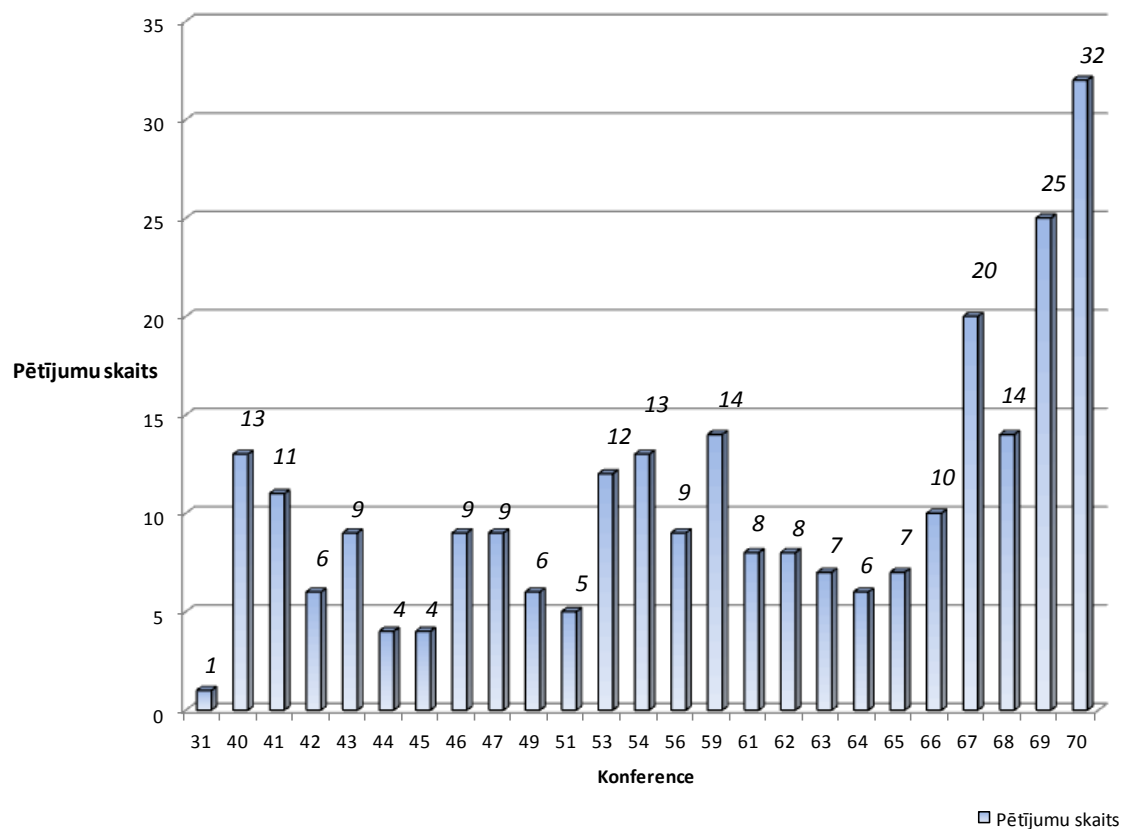
Bibliotēkzinātnes sekcija (53,56,59, 68)

Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija
(61,63,64,65,66,68,69,70)

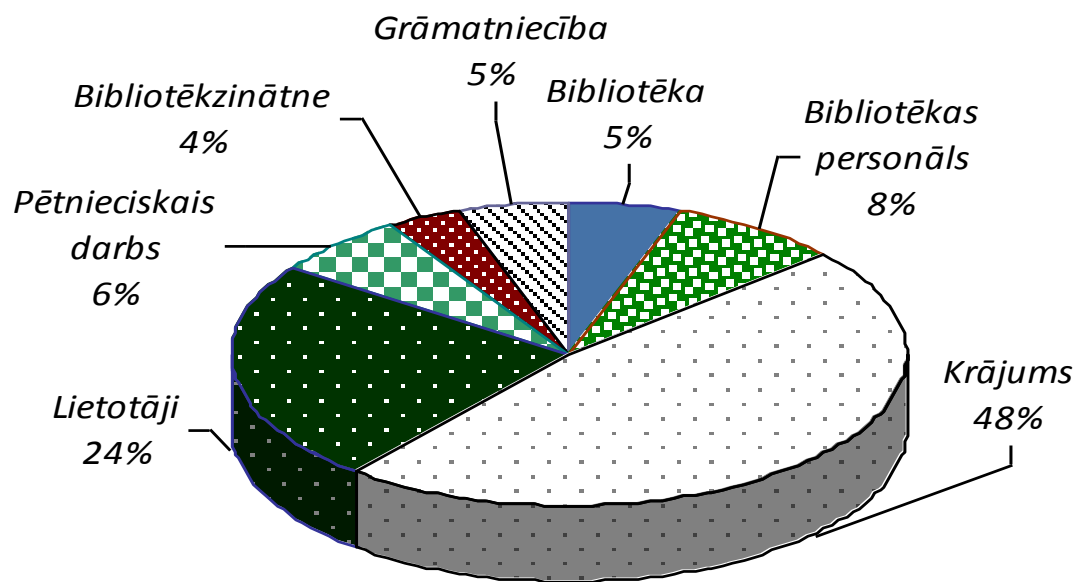
Bibliotēkas un reģionālā reforma Latvijā; Aktuālākās tendences bibliotēkzinātnē un informācijas zinātnē; Bibliotēka zināšanu sabiedrībā. Sekcija “Bibliotēkas darbība augstākās izglītības, zinātnes un jaunrades attīstībai” (67)

Pētījumu skaits sekciju sēdēs

Kopā 262 pētījumi

Pētījumu temati

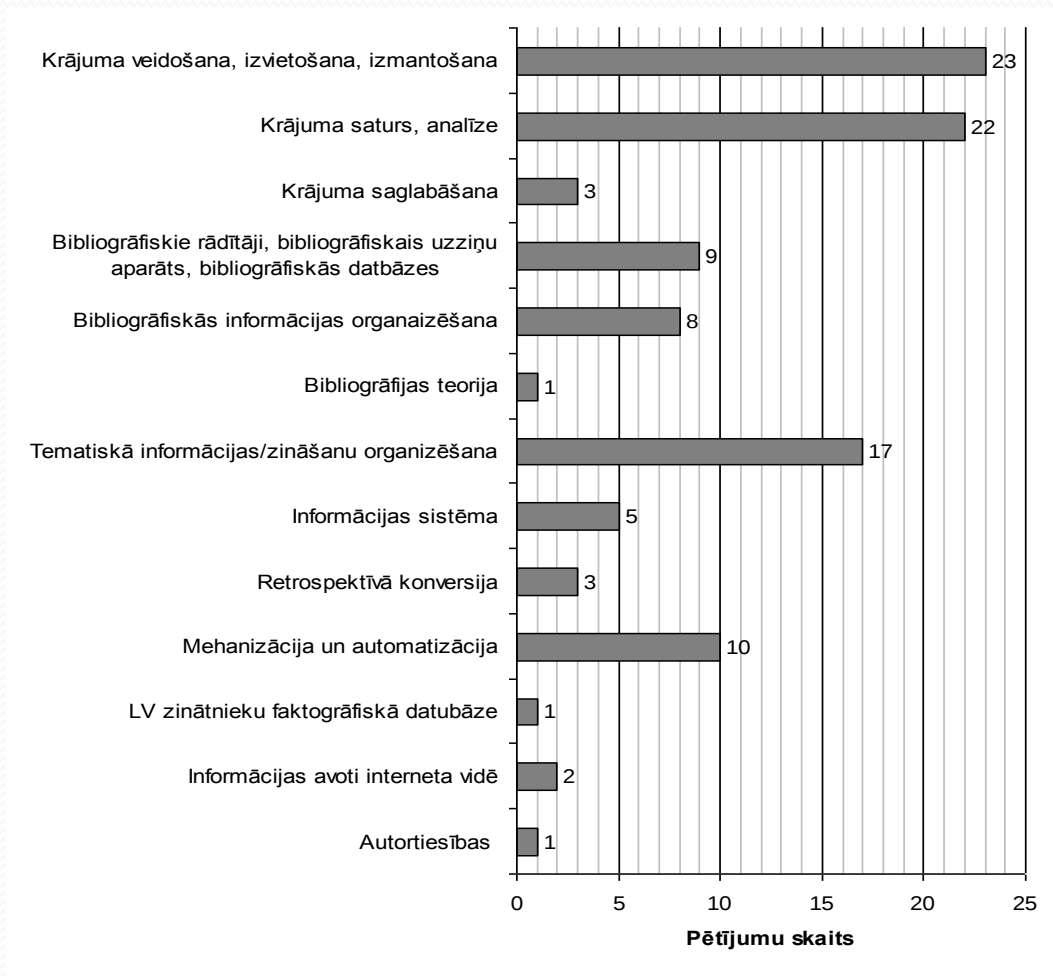

■ Bibliotēka
■ Lietotāji
■ Grāmatniecība

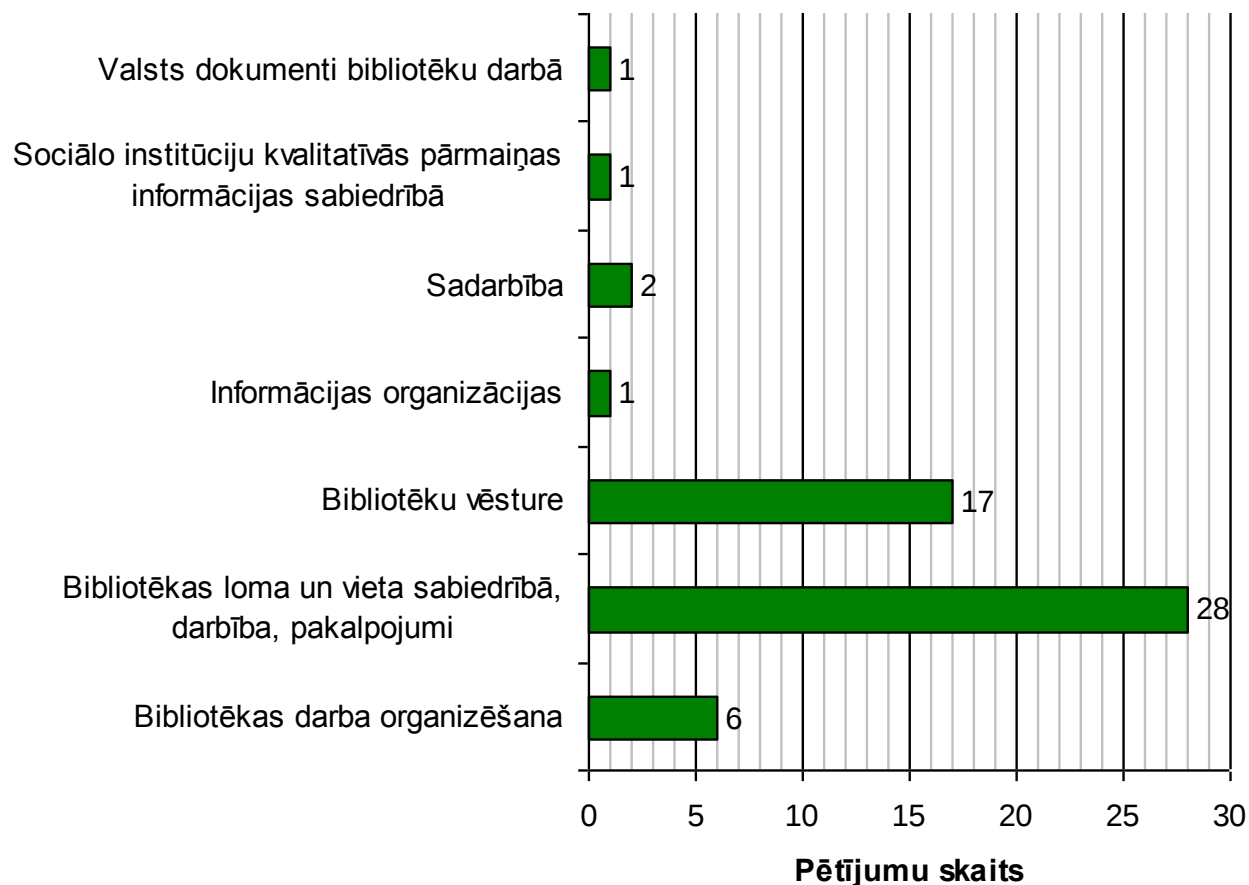
■ Bibliotēkas personāls
■ Pētnieciskais darbs

■ Krājums
■ Bibliotēkzinātne

Pētījumi par krājumu

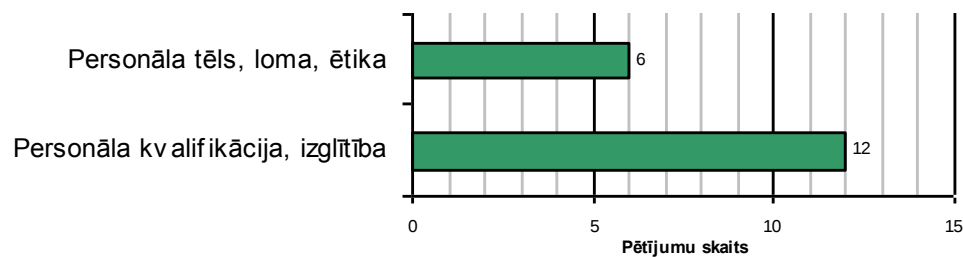

Pētījumi par bibliotēku

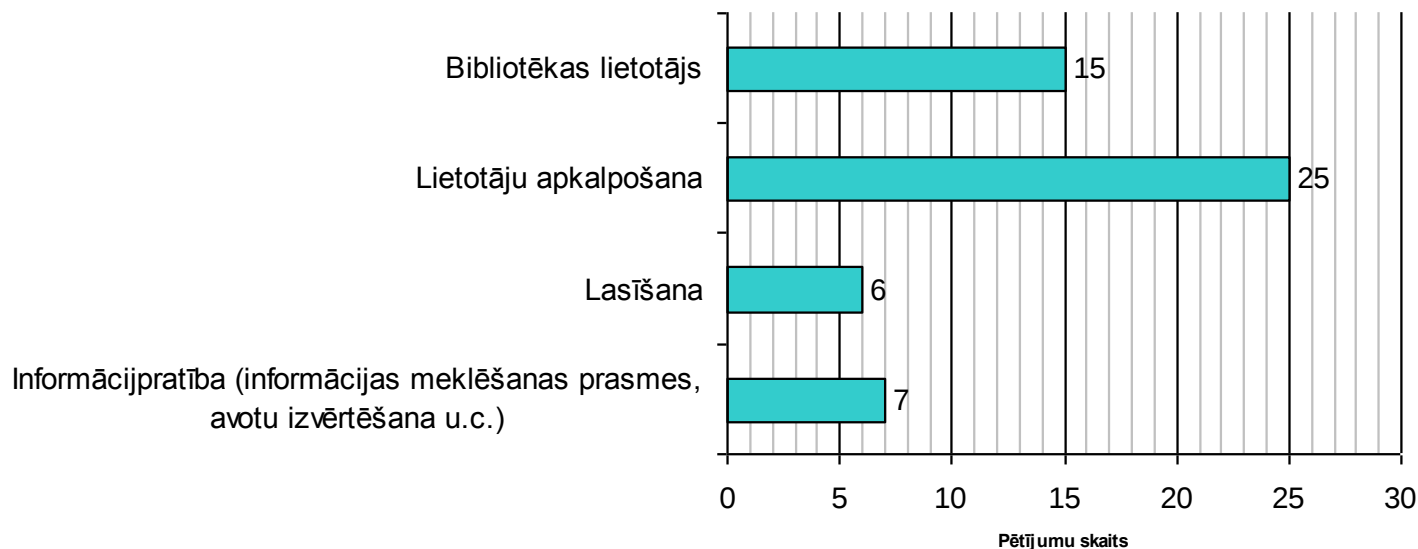

Personāls un lietotāji

Bibliotēkas personāls

Bibliotēkas lietotājs

Secinājumi

- Dominē pētījumi par krājumu, kas atspoguļo bibliotēkas pamatuzdevumu - pasaules kultūras mantojuma - iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu - uzkrāšana, organizēšanu, saglabāšanu un pieejamības nodrošināšanu.
- Pētījumi atspoguļo noteiktu periodu aktuālākās tendences bibliotēku darbībā.

Paldies par uzmanību!